

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 10C/134/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116211419
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2116211419.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v sporovej veci žalobkyne: JUDr. A. K., nar. X.X.XXXX, W. XXB, W., zast. Advokátska kancelária JUDr. Oľga Rosulegová, s. r. o., Hrabový chodník 4, Bratislava, IČO: 51 247 798 a žalovaných: 1/E. H., nar. XX.X.XXXX, 2/K. H., nar. X.X.XXXX, obaja trvale bytom C. 73XX/XXD, T., adresa oboch na doručovanie: A. XX, T. - K., o vypratanie nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

I. Žalovaná 1 a žalovaný 2 sú p o v i n í vypratať rodinný dom súpisné číslo XXXX s príslušenstvom postavený na parcele číslo XXX, v katastrálnom území K., okres T., obec T. zapísaný na LV č. XXX a pozemky registra C, a to parcela číslo XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², parcela číslo XXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere XX m², parcela číslo XXX, záhrada o výmere XXX m², v katastrálnom území K., okres T., obec T., zapísané na LV č. XXX, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná 1 a žalovaný 2 sú p o v i n í spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

III. Súd návrh žalovanej 1 a žalovaného 2 na prerušenie konania z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou došlou súdu 13.05.2016 domáhala voči žalovanej vypratania nehnuteľností, a to rodinného domu súpis. č. XXXX s príslušenstvom, postaveného na parcele č. XXX a pozemkov registra „C“, parcela č. XXX - zastavané plochy a nádvorie o výmere XXX m², parcela č. XXX - zastavané plochy a nádvorie o výmere XX m², parcela č. XXX - záhrady o výmere XXX m² v kat. úz. K., okres T., obec T., zapísaných na LV č. XXX V. úradu T., katastrálny odbor (ďalej aj „nehnuteľnosti“). V žalobe predniesla, že nehnuteľnosti nadobudla na základe darovacej zmluvy uzatvorenej dňa XX.XX.XXXX s S.. E. K. ako daryňou. Právna predchodkyňa žalobkyne nadobudla nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 01.01.2004 s S. N. ako darcom. Žalobkyňa uviedla, že žalovaní bez jej súhlasu užívajú predmetnú nehnuteľnosť, spolu s deťmi, hoci nemajú žiadny právny nárok túto užívať a so žalobkyňou neuzatvorili žiadnu nájomnú zmluvu alebo iný obdobný zmluvný vzťah, ktorí by ich oprávňoval nehnuteľnosť užívať. Nehnuteľnosti začali užívať bez súhlasu žalobkyne a bez predchádzajúceho oznámenia, s tým, že okrem nehnuteľností užívajú aj vnútorné vybavenie, pričom jeho užívaním dochádza k opotrebeniu a bezdôvodnému obohateniu. Žalovaní znemožňujú žalobkyni prístup do nehnuteľností a tieto odmietajú dobrovoľne vypratať.

2. Žalovaní v písomnom vyjadrení k žalobe uviedli, že právna predchodkyňa žalobkyne - S.. E. K. nadobudla nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy uzatvorenej s otcom žalovanej 1 - S. N., pričom sa zaviazala, že zabezpečí starostlivosť o darcu. Zároveň darovacou zmluvou bolo zriadené právo z vecného bremena z doživotného bývania pre darcu. Dňa 21.05.2013 S. N. vyzval obdarovanú E. K.

na vrátenie daru, z dôvodu, že E. K. sa voči S. N. správala v rozpore s dobrými mravmi tým, že mu neposkytla primeranú starostlivosť. Napriek tomu, že doručením výzvy na vrátenie daru zanikol právny vzťah z darovania ex lege, E. K. a uzatvorila so žalobkyňou ako obdarovanou ďalšiu darovaciu zmluvu. U. ďalej uviedli, že S. N. sa na Okresnom súde Senica žalobou domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, z dôvodu zániku darovania. Žalovaní tvrdia, že nehnuteľnosti užívajú na základe súhlasu S. N. ako vlastníka nehnuteľností. Na doplnenie skutkového stavu poukázali aj na to, že E. K. opustila spoločnú domácnosť, ktorú tvorila s S. N., spôsobila mu ujmu na zdraví, podala mu pokazenú stravu, odcudzila hotovosť, životnú poisťku a doklady a spôsobila škodu na nehnuteľnostiach.

3. Žalovaní aj v následnom vyjadrení zo dňa 10.11.2020 zotrvali na tvrdení, že nesúhlasia s nárokom žalobkyne a uviedli, že svoje užívacie právom odvodzujú od užívacieho práva S. N. zriadené ako vecné bremeno doživotného bývania a užívania nehnuteľností. Žalovaní tvrdia, že užívajú nehnuteľnosť so súhlasom pôvodného darcu a zároveň ako oprávneného z vecného bremena.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie (§ 177 ods. 1 C. s. p.), na ktorom v neprítomnosti žalovaných vykonal dokazovanie listinami, a to: Darovacia zmluva uzatvorená medzi darcom S. N. a obdarovanou E. K. zo dňa 01.01.2004 na č. l. 5 a 6, Darovacia zmluva uzatvorená medzi darcom E. K. a obdarovanou A. K. zo dňa 24.11.2014 na č. l. X a 8, LV č. XXX pre kat. úz. K. na č. l. XX, XX a XXX, LV č. XXXX pre kat. úz. C. na č. l. XX a XX, čestné prehlásenie E. K. zo dňa 06.05.2016 na č. l. 14, návrh žalobcu S. N. adresovaný Okresnému súde Senica v konaní sp.zn. 5C/125/2013 z 28.04.2015 na č. l. 32-35, list (výzva) S. N. a adresovaný E. K. zo dňa 22.05.2013 na č. l. 36 a 37, nepodpísaný návrh S. N. na vrátenie daru adresovaný OS Trnava na č. l. 46-49, čestné prehlásenie U. T. z 10.05.2017 na č. l. 87, list - odpoveď žalovanej 1 adresovaná PZ žalobkyne zo dňa 03.07.2017 na č. l. 136, rozsudok Okresného súdu Senica sp. zn. 5C/125/2013-1131 na č. l. 196-204 (zároveň aj na č. l. 173-182), rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/1/2020-1223 na č. l. 184-195 a zistil tento

skutkový stav:

5. Žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností, ktoré nadobudla na základe darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 24.11.2014 s darkyňou JB.. E. K. (darovacia zmluva zo dňa 24.11.2014, LV č. XXX pre k. ú. K.).

6. Darkyňa E. K. predmetné nehnuteľnosti nadobudla na základe darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 01.01.2004 od darcu S. N.. Podľa čl. VI darovacej zmluvy sa obdarovaná E. K. zaviazala, že darca bude doživotne u nej bývať a bude sa o neho starať (darovacia zmluva zo dňa 01.01.2004).

7. S. N. vyzval listom zo dňa 22.05.2013 obdarovanú E. K., aby mu nehnuteľnosti vrátila z dôvodu, že mu neposkytuje starostlivosť, ku ktorej sa zaviazala a neznáša náklady spojené s údržbou nehnuteľností (výzva zo dňa 22.05.2013). Následne sa S. N. domáhal žalobou na súde toho, aby súd uložil E. K. ako žalovanej (neskôr rozšíril okruh žalovaných aj o žalobkyňu ako nadobúdateľku nehnuteľností) povinnosť vydať mu darované nehnuteľnosti, z dôvodu hrubého a sústavného porušovania dobrých mravov zo strany E. K.. Okresný súd Senica v konaní, sp. zn. 5 C/125/2013, žalobu S. N. o vrátenia daru a určenia vlastníckeho práva k darovaným nehnuteľnostiam v celom rozsahu zamietol. Krajský súd v Trnave v konaní, sp. zn. 24Co/1/2020, rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Senica (rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 5C/125/2013-1131, rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/1/2020-1223) .

8. Žalovaní kvalifikovane nepopreli užívanie nehnuteľností. Práve naopak, tvrdia, že nehnuteľnosti užívajú a svoje užívacie právo odvodzujú od súhlasu S. N.. Najskôr mali za to, že S. N. bol oprávnený udeliť im súhlas s užívaním z titulu svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré mal nadobudnúť výzvou na vrátenie daru od E. K., a to ex lege spätne. Následne, po rozhodnutí Okresného súdu Senica, č. k. 5C/125/2013-1131, odvodzujú súhlas s užívaním od práva S. N. doživotne užívať nehnuteľnosti z titulu práva z vecného bremena (nepopreté skutkové tvrdenia, čestné prehlásenie U. T., list - odpoveď žalovanej 1 adresovaná PZ žalobkyne zo dňa 03.07.2017).

9. Takto zistený skutkový stav, pokiaľ nevyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré sa považujú za nesporné podľa § 151 ods. 1 C. s. p., vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 191 C. s. p.). Skutkové zistenia uvedené v bodoch 5 až 8 bezrozporne vyplývajú z predložených listinných dôkazov a z nesporných (nepopretých) tvrdení, ktoré sú uvedené pri jednotlivých skutkových zisteniach v zátvorke.

10. Súd nevykonával dokazovanie svedeckou výpoveďou S. N., a ani listinami predloženými žalovanými, a to znaleckým posudkom k zraneniam S. N., lekárskou správou zo 17.12.2013 a 04.03.2013, znaleckým posudkom vo veci dopravnej nehody zo dňa 17.12.2013, trestným oznámením podaným S. N., uznesením OR PZ ODI, ČVS: V.-XX/DI-TT-XXXX, upovedomením o začatí trestného stíhania voči E. H., uznesením OR PZ ODI, ČVS: V.-XXX/DI-TT-XXXXX zo dňa 02.12.2016, fotodokumentácia o stave nehnuteľností v roku 2013, zápisnica o výsluchu S. N. v konaní Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 4Tp/56/2017, zápisnicou o pojednávaní na Okresnom súde Senica sp. zn. 5C/125/2013 zo dňa 15.06.2016, z dôvodu toho, že súd mal z vykonaného dokazovania zistený skutkový stav dostatočne pre rozhodnutie vo veci samej. Navyše, predložené dôkazné návrhy na dokazovanie nie sú spôsobilé vyvrátiť dva základné predpoklady pre rozhodnutie vo veci: vlastnícke právo žalobkyne a užívanie nehnuteľností zo strany žalovaných. Samotné dôkazné návrhy smerovali k preukázaniu vzťahu medzi E. K. a S.m N., prípadne okolností týkajúcich sa vzťahov medzi S. N.m a žalobkyňou, ktoré predchádzali uzatvoreniu darovacej zmluvy. Tieto skutočnosti nie sú podstatné pre rozhodnutie vo veci samej. Uvedené dôkazné návrhy nie sú spôsobilé spochybniť vlastnícke právo žalobkyne (prvý základný predpoklad úspechu v konaní), keďže tak z listu vlastníctva č. XXX pre k. ú. K., ako aj z rozhodnutia Okresného súdu Senica vyplýva nesporný záver o tom, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností. Vykonávanie navrhovaných dôkazov (napr. výsluch S. N.) by bolo tiež nevhodné a zároveň (ostatné návrhy) by boli nespôsobilé zmeniť skutkový stav vo vzťahu k tomu, že žalovaní nie sú oprávnení užívať predmetné nehnuteľnosti (druhý základný predpoklad úspechu v konaní).

Právne vec súd posúdil takto:

I. K rozhodnutiu vo veci samej

11. Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), vlastníkom je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Podľa § 126 ods. 1 OZ má vlastníkom právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnené zasahuje, najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje. Z ustanovenia § 126 ods. 1 OZ vyplýva oprávnenie vlastníka domáhať sa vydania veci (v prípade nehnuteľností žaloby na vypratanie) reivindikačnou žalobou. Základným predpokladom úspešnosti takejto žaloby je preukázanie vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnosti a neoprávnené užívanie nehnuteľností žalovanou stranou, čo spolu zakladá aktívnu legitímáciu žalobcu v spore s takýmto predmetom konania.

12. V prerokovanej veci zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností. Žalobkyňa ako vlastníčka nehnuteľností je preto aktívne vecne legitímovaná v zmysle § 126 ods. 1 OZ domáhať sa vydania (vypratania) nehnuteľností od toho, kto ich neoprávnené užíva.

13. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný aj druhý predpoklad úspešnosti žaloby, a to, že žalovaní užívajú nehnuteľnosti a túto užívajú bez právneho dôvodu, v dôsledku čoho žalobkyňa má právo domáhať sa ukončenia neoprávnených zásahov do jej vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a teda domáhať sa ich vypratania.

14. Žalobkyňa sa domáhala voči žalovaným vypratania nehnuteľností z dôvodu, že žalovaní ich užívajú bez právneho dôvodu, t.j. bez toho, aby s nimi bola uzavretá riadna nájomná zmluva alebo iný zmluvný vzťah, ktorý by ich oprávňoval nehnuteľnosti užívať. V konaní nebolo sporné, že medzi žalobkyňou a žalovanými nie je uzavretá nájomná zmluva ani iný obdobný zmluvný vzťah. Rovnako nebolo sporné ani to, že žalovaní nehnuteľnosti užívajú.

15. Žalovaní odvodzovali svoje užívacie právo od súhlasu S. N., ktorý bol síce pôvodný vlastníkom domu, ale vlastnícke právo k nehnuteľnostiam previedol darovaním. Žalovaní boli toho názoru, že ak sa S. N. domáhal vrátenia daru od E. K., nadobudol vlastnícke právo ex lege spätne, a preto je oprávnený udeliť im súhlas s užívaním. Toto tvrdenie žalovaných o vlastníckom práve S. N. bolo vyvrátené a na základe súhlasu S. N. si žalovaní užívacie právo odvodzovať nemôžu.

16. Rovnako neobstojí ani ich tvrdenie, že užívacie právo si odvodzujú od práva S. N. z vecného bremena podľa čl. VI darovacej zmluvy zo dňa 01.01.2004. Pokiaľ aj S. N., je oprávnený užívať nehnuteľnosti, je

jeho právo osobnej povahy, teda je viazané výlučne na osobu S. N.. Z tohto titulu nie je S. N. oprávnený udeliť akýkoľvek súhlas s tým, aby si užívacie právo k nehnuteľnostiam uplatňovali aj ďalšie osoby a bez akejkoľvek zákonnej alebo zmluvnej opory tak rozširovať okruh užívateľov nehnuteľností.

17. Súd mal za preukázané, že žalovaní užívajú nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, a preto im bola vo výroku I. rozsudku uložená povinnosť predmetné nehnuteľnosti vypratať.

II. K trovám konania

18. O trovách rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na ich náhradu v plnej výške. Solidárna zaviazanosť žalovaných bola vyslovená s ohľadom na to, že ich pomer na konaní sa najbližšie podobá solidarite (výrok II).

III. K procesným otázkam

19. Žalovaní navrhli, aby súd prerušil konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 39C/42/2018, na základe žaloby S. N., o nahradenie prejavu vôle E. K. na uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena. Tvrdia, že svoje užívacie právo odvodzujú od užívacieho práva S. N. zriadené ako vecné bremeno v texte darovacej zmluvy z 01.01.2004. Keďže vecné bremeno nebolo zriadené ako vecné právo a nebolo tak zapísané do katastra nehnuteľností, hoci podľa uvedených tvrdení, pôvodne E. K. takúto vôľu prejavila, domáha sa S. N. nahradenia prejavu jej vôle. Žalovaní majú za to, že v konaní sp. zn. 39C/42/2018 sa rieši otázka významná pre toto konanie.

20. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet. Súd je toho názoru, že v konaní nie je riešená žiadna prejudiciálna otázka, ktorá by bola významná pre toto konania. Pokiaľ by aj súd samotnej žalobe v konaní sp. zn. 39C/42/2018 vyhovel a zriadil vecné bremeno ako vecné právo, toto právo by bolo zriadené výlučne v prospech S. N.. Žalobcovia neuviedli žiadne tvrdenia, na základe ktorých by bol S. N. z titulu možného a uplatneného práva z vecného bremena oprávnený udeliť užívacie právo ďalším tretím osobám. V predmetnom konaní tak nie je riešená žiadna zásadná prejudiciálna právna otázka, ktorá by bola významná pre toto konania a pre ktorú by súd vôbec zvažoval či, konanie preruší. Z uvedeného dôvodu súd návrh žalovaných na prerušenie konania zamietol (výrok III).

21. Súd rozhodol na pojednávaní dňa 18.12.2020 bez účasti žalovaných, ktorí boli riadne a včas predvolaní s tým, že bola zachovaná aj zákonná lehota na prípravu na pojednávanie. Žalovaní doručili súdu dňa 18.12.2020 žiadosť o odročenie pojednávania a ospravedlnenie ich neúčasti z karanténnych dôvodov. Zákonný sudca nemal v čase rozhodovania o tom, či bude konať v neprítomnosti žalovaných vedomosť o uvedenom ospravedlnení a o ich žiadosti o odročenie, keďže podanie žalovaných sa dostalo do dispozície zákonného sudcu až 21.12.2020, teda až po rozhodnutí súdu, že bude konať v neprítomnosti žalovaných a po vyhlásení rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m)).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).